

Vergaderjaar 2024–2025

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 2221

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 maart 2025

Met deze brief informeer ik uw Kamer over een aantal zaken betreffende mpox. Allereerst ga ik in op de huidige epidemiologische situatie wereldwijd en voor Nederland en de daarmee samenhangende vaccinatie. Ook geef ik een update over de vaccindonatie vanwege de actuele uitbraak van mpox in Afrika.

Epidemiologie

Mpox is een virusinfectie die oorspronkelijk vooral in West- en Midden-Afrika voorkwam. De ziekte is een zoönose: het kan van dier op mens overgaan. Er zijn twee hoofdgroepen van het mpox-virus: clade I en clade II. Van de mpox-virussen uit clade II worden mensen meestal minder ziek. Sinds 2023 zijn in Midden-Afrika meerdere uitbraken van mpox-virussen uit clade I, hierbij speelt vooral clade Ib een rol.

Transmissie van mens-naar-mens verloopt via direct contact, maar kan ook het gevolg zijn van contact met besmette materialen. Hoewel verspreiding van clade II in Nederland vooral via seksueel contact verloopt, zien we dat clade I in Afrika ook verspreidt via niet-seksuele contacten binnen een huishouden. Mpox clade Ib circuleert in meerdere landen rondom de Democratische Republiek Congo. In diverse Europese landen zijn importgevallen gevonden, waarbij af en toe ook besmettingen binnen het huishouden zijn gevonden.

Voor Nederland geldt dat tot op heden geen importgeval van clade Ib is gevonden. Wel wordt door het RIVM een toename van clade II mpox gevallen gezien. Dit vormde aanleiding voor het RIVM om een responsteam te organiseren en advies uit te brengen.

Vaccinatie

Het responsteam adviseert mensen die tot de hoogrisicogroep behoren zo goed mogelijk te beschermen door vaccinatie én om hen te informeren.¹ Naar aanleiding van het advies heb ik het RIVM gevraagd de uitvoeringsaspecten en kosten in beeld te brengen. Op basis daarvan heb ik besloten het RIVM opdracht te geven om voor dit jaar vaccinatie tegen mpox te organiseren en vraag ik de Centra Seksuele Gezondheid (CSGs) van de GGD hier invulling aan te geven. Dit zal gebeuren door een vaccinatie tegen mpox voor deze risicogroep laagdrempelig aan te bieden tijdens een consult op het CSG van de GGD. De uitvoering van de vaccinatie zal dit voorjaar starten. Tevens zal door SOA-Aids NL, het RIVM en de uitvoerende GGD'en publiekscommunicatie plaatsvinden om de mogelijkheid van mpox-vaccinatie onder de aandacht te brengen van de doelgroep.

De Gezondheidsraad heeft eind 2023 geadviseerd om een structureel vaccinatieprogramma tegen mpox in te richten voor de groepen waarin de virusinfectie het vaakst voorkomt. De Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport heeft het RIVM gevraagd de mogelijkheden voor een structureel programma te verkennen. Hij zal de ervaringen met het aanbieden van vaccinatie tegen mpox op basis van het responsteam advies betrekken bij besluitvorming over het structureel aanbieden van mpox vaccinatie aan hoogrisicogroepen. De Staatssecretaris zal u hierover in de eerste helft van 2025 nader informeren.

Stand van zaken vaccindonatie

Zoals ik in mijn brief van 16 december 2024 heb aangegeven, heb ik opdracht gegeven aan het RIVM ca 35.000 vaccins uit onze nationale voorraad via de Health Emergency Preparedness and Response Authority (HERA) van de Europese Commissie beschikbaar te stellen voor gebruik in de getroffen regio in Afrika. Sindsdien is onder coördinatie van de HERA overleg gevoerd tussen de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), de African Centres for Disease Control (ACDC) en Unicef, alsook tussen de vaccinfabrikant en de verschillende Europese lidstaten die vaccins willen doneren. Daarnaast heeft een technische werkgroep van ACDC en WHO een verdelingsplan gemaakt voor de vaccins, op basis van urgentie, behoefte, beschikbaarheid en houdbaarheid van de vaccins. De Nederlandse vaccins zullen door Unicef, dat zorgdraagt voor aflevering in het land van bestemming, op korte termijn opgehaald worden. Ze zullen vervolgens worden ingezet in Uganda, waar de uitrol van de vaccinatie-campagne succesvol is opgepakt.

Tot slot

Ik vertrouw erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Als er relevante ontwikkelingen zijn zal ik uw Kamer vanzelfsprekend weer informeren.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M-F. Agema

¹ Kamerstukken II 2024–2025, 25 295, nr. 2215.